

نشریه الکترونیکی سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی

سرسخن

یادنامه

سیده طوبی پیراهش

مدیر اجرایی فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی. رایانامه: t_pirاهش@yahoo.com

یکی از شاخص‌های شناخت سازمان‌ها، اشاعه اطلاعات است. اشاعه اطلاعات به جنبه‌ای از خدمات اطلاع‌رسانی گفته می‌شود که به ارائه و انتقال اطلاعات به ویژه اطلاعات جدید و روز آمد می‌پردازد. اشاعه اطلاعات نیازمند آگاهی نسبت به علائق و نیازهای استفاده‌کنندگان و روزآمد نگه‌داشتن آنان با توزیع به موقع اطلاعات مرتبط و مناسب برای برآورده ساختن نیازهای متخصصان است.

این شاخص از ارزنده‌ترین خدمات هر کتابخانه و مرکز اطلاع‌رسانی است و در واقع مهم‌ترین رسالت کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی به شمار می‌رود.

دلیل اهمیت اشاعه اطلاعات، فزونی انفجارگونه اطلاعات و لزوم روزآمد نگه‌داشتن دانش متخصصان است. پاسخگویی ویژه و دقیق با توجه به نیازهای کاربران اطلاعات، ایجاد بستری برای ثبت یافته‌های نو، تجارب کارشناسان مختلف و انتشار آن برای بهره‌وری جامعه استفاده‌کننده است. بر این اساس سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، ابزاری مفید را برای نیل به این هدف مهم برگزید. این ابزار، نشریات چاپی و الکترونیکی است که به اشتراک دانش می‌پردازد.

تاکنون سازمان کتابخانه‌ها پیش‌تاز در امر انتشار دانش بوده است. پیشینه این رسالت عظیم به سال ۱۳۷۶ برمی‌گردد و اینک در بیست و سومین سال انتشار فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی به رسم سپاس از تلاش‌های پنهان و آشکار تمامی مدیران و دست‌اندرکارانی که به واسطه رسالت عظیم دانش‌افزایی جامعه استفاده‌کننده به انتشار فصلنامه علمی پژوهشی همت گماردند، پیشینه‌ای از فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی رقم می‌خورد.

در پاییز ۱۳۷۶ آن هنگام که شاید کمتر افرادی به تولید علم و اشتراک آن التفات داشتند، مدیران پیشکوست بارگاه عالم آل محمد (ص) داعیه ایجاد بستری برای تولید محتوای علمی و نشر آن را در سر می‌پروراندند. همزمان با تولید مقالات علمی، اشتراک دانش با راه‌اندازی نشریه علمی پژوهشی کلید خورد.

فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی اولین فصلنامه علمی - پژوهشی در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی و در آستان مقدس حضرت ثامن الحجج علی بن موسی الرضا (ع) است.

این فصلنامه که اولین شماره آن در پاییز ۷۶ منتشر گردید، در زمستان ۱۳۸۱ درجه علمی - ترویجی کسب کرد و در بهار ۱۳۸۴ از سوی کمیسیون بررسی نشریات علمی کشور طبق ابلاغ نامه شماره ۳/۹۱۰۶ موفق به اخذ درجه علمی - پژوهشی گردید.

اولین سردبیر این فصلنامه، جناب آقای دکتر محمد حسین دینانی، ۱۸ سال با فصلنامه همکاری داشتند. ما حاصل تلاش ایشان انتشار ۷۰ شماره فصلنامه کتابداری و اطلاع رسانی بود که شایسته تقدیر است. از تاریخ ۱۳۹۵/۸/۸ تاکنون این نشریه علمی- پژوهشی با سردبیری، جناب آقای دکتر سعید رضایی شریف آبادی به انتشار خود ادامه می‌دهد.

فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی در سال‌های اولیه فقط به صورت چاپی منتشر شد و پس از آن با راه‌اندازی وب‌سایت سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، علاوه بر چاپ، به صورت الکترونیک هم عرضه گردید. از آنجا که روزآمدسازی اصل مهم در عرصه نشریات است؛ در سال ۱۳۹۵ مطابق با آیین‌نامه کمیسیون بررسی نشریات علمی کشور، سامانه‌ای جداگانه برای فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی ایجاد گردید و از آن زمان تاکنون بر اساس منویات متولیان بارگاه رضوی، تمامی دست‌اندرکاران انتشار این مجله علمی پژوهشی، لحظه‌ای از رسالت عظیم خود در عرصه «اشتراک دانش» غافل نبوده‌اند.

به لطف صاحب بارگاه، فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی در طول سالیان انتشار در فراز و فرودهای سیاست‌های مدیران کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی توانست درجه علمی پژوهشی را حفظ نماید. در تاریخ ۱۳۹۸/۲/۲ طبق آیین‌نامه جدید کمیسیون بررسی نشریات علمی کشور، مقرر گردید تمامی مجلات علمی-ترویجی و علمی- پژوهشی به صورت یکسان «علمی» تلقی شوند. بر این اساس این نشریات با حفظ اعتبار در حال حاضر علمی هستند و به ارزیابی سالانه راه می‌یابند.

این در حالی است که فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی با روزآمدسازی خود با استفاده از فناوری نوین همچنان که پیشگام در انتشار و کسب درجه علمی پژوهشی در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی بوده است، مطابق با استانداردهای جهانی در عرصه بین‌المللی نیز وارد گردیده است.

در طول دو سال گذشته، تأکید تولید عظمای آستان مقدس حضرت رضا (ع)، حجت الاسلام و المسلمین آیت الله مروی بر مرجعیت علمی، روشنی‌بخش مسیر گردید. حمایت مدیران ارشد سازمان یاریگر تلاش دست‌اندرکاران نشریه شد و امروز به مدد الطاف امام مهربانی‌ها تمامی محتوای علمی به صورت رایگان با دسترسی آزاد در اختیار استفاده‌کنندگان سراسر دنیا قرار گرفته است.

در ادامه راه، ارتقا علمی مقالات، جهت افزایش میزان استناد به آن در دستور کار قرار گرفته است.

در سال جاری نمایه فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی در پایگاه دواج و چندین پایگاه دیگر بین‌المللی به سرانجام رسید و امید است در سال آتی نمایه در «اسکوپوس» بزرگترین پایگاه نمایه جهان فراهم آید.

هدف روشن و مسیر مشخص است و امید داریم به مدد جان افزای امام رضا (ع) دسترسی به آن جایگاه که مرضی اوست فراهم آید.

به امید آن روز که این مجله علمی-پژوهشی همچنان با مشارکت در نشر اندیشه‌ها و گزارش‌های پژوهشی، زمینه‌ساز تغییرات مثبت فرهنگی و علمی در سطح کشور و جهان باشد.